

IV U 499/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Andrzej Kurzych

Protokolant starszy sekretarz sądowy Anna Czerniawska

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2021 roku w Toruniu

sprawy **T. L.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołaniem od decyzji z dnia 24 stycznia 2020 r., nr (...) - (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. L. prawo do zasiłku chorobowego za okres od (...) roku do (...) roku,

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

IV U 499/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 stycznia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ubezpieczonemu T. L. prawa od do zasiłku chorobowego za okres od (...) do (...) r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że decyzją z dnia 14 stycznia 2020 r. odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od (...)do (...) r., ponieważ w wyznaczonym terminie nie stawił się on na kontrolne badanie przez lekarza orzecznika ZUS. W związku z utratą ważności zaświadczenia lekarskiego okres ten nie stanowi okresu niezdolności do pracy. Wystąpiła zatem przerwa w niezdolności do pracy. Organ rentowy zaznaczył, że tytuł ubezpieczenia ustał (...) r. Ponowna niezdolność do pracy powstała (...) r., tj. po upływie 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego.

W odwołaniu ubezpieczony wskazał, że nie stawił się na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, gdyż o nim nie wiedział. Nie otrzymał stosownego pisma. Nie posiada również awiza z Poczty Polskiej, ponieważ listonosz go nie zostawił. Zaznaczył, że nie wiedział, iż musi odwołać się od każdej decyzji, którą otrzymuje z ZUS. Dlatego dopiero teraz odwołuje się od decyzji z dnia 24 stycznia 2020 r. Ubezpieczony nie zgodził się z tą decyzją, gdyż mimo niestawiennictwa na badanie nadal był niezdolny do pracy do (...) r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy zaprezentował taką samą argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

W okresie do (...) r. ubezpieczony T. L. podlegał ubezpieczeniom społecznym jako pracownik. Od dnia (...) r. był niezdolny do pracy. Za okres od (...) do (...) r. zostało mu wypłacone wynagrodzenie chorobowe. W związku z nadal utrzymującą się niezdolnością do pracy poczynając od (...) r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wypłacał ubezpieczonemu zasiłek chorobowy.

Na dzień (...) r. zostało wyznaczono kontrolne badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ZUS, które dotyczyło zwolnienia lekarskiego za okres od (...) r. do (...)r. Skierowane do ubezpiezonego wezwanie zostało zwrócone do ZUS po dwukrotnym awizowaniu. Ubezpieczony na badanie nie stawił się. W związku z tym organ rentowy decyzją z dnia (...) r. odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od (...)do (...) r.

W dniu (...) r. ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do zasiłku chorobowego za okres od (...) do (...) r. Decyzją z dnia (...) r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za wskazany okres podnosząc, iż okres od (...)do (...) r. nie stanowi okresu niezdolności do pracy ubezpiezonego. Wystąpiła zatem przerwa w niezdolności do pracy. Ponowna niezdolność do pracy powstała (...) r., tj. po upływie 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Ubezpieczony w dniu (...)r. złożył w ZUS odwołanie z (...) r. W jego części wstępnej wskazał, że odwołuje się od decyzji z dnia (...) r. Wyjaśnił w uzasadnieniu, że nie stawił się na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, gdyż o nim nie wiedział. Nie otrzymał żadnego pisma. Nie posiada również awiza z Poczty Polskiej, ponieważ listonosz go nie zostawił. Zaznaczył, że w dniu (...) r. wystąpił z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od (...) do (...) r., lecz jego wniosek został odrzucony, ponieważ w okresie od (...)do (...) r. powstała przerwa w niezdolności do pracy, w związku z niestawiennictwem na badanie.

Intencją ubezpiezonego było objęcie odwołaniem z dnia (...) r. odmowy prawa do obu okresów, tj. okresu od(...)do (...) r. i od (...) do (...) r. Przyjmował, że w obu przypadkach chodzi o tę samą sytuację, czyli niestawiennictwo na badanie w dniu (...) r. (przesłuchanie ubezpiezonego – protokół elektroniczny z (...) r., k. 20 v. akt).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy przyjął, że odwołanie z dnia (...) r. dotyczy decyzji z dnia (...) i (...) r., przedstawiając argumentację odnoszącą się do obu wymienionych decyzji. Sprawa została przekazana do rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Toruniu w dniu 6 marca 2020 r., gdzie została zarejestrowana pod sygnaturą IV U 99/20.

W dniu (...) r. ubezpieczony złożył wniosek o świadczenie rehabilitacyjne. W opinii z dnia (...) r. lekarz orzecznik ustalił niezdolność do pracy na okres 6 miesięcy. Decyzją z dnia 9 kwietnia 2020 r. organ rentowy ustalił, że ubezpieczonemu przysługuje prawo do świadczenia rehabilitacyjnego w okresie od (...) do (...) r. Świadczenie rehabilitacyjne było wypłacane ubezpieczonemu do(...) r. (przesłuchanie ubezpiezonego – protokół elektroniczny z 29 stycznia 2021 r., k. 20 v. akt).

W dniu (...) r. (data stempla pocztowego) ubezpieczony wprost do Sądu złożył odwołanie od decyzji z 24 stycznia 2020 r. Pouczenie o takim trybie działania ubezpieczony uzyskał podczas wizyty w ZUS. W odwołaniu ubezpieczony ponownie odniósł się do niestawiennictwa na kontrolne badanie lekarskie w dniu (...) r. Zaznaczył także, że nie wiedział, iż musi odwołać się od każdej decyzji, którą otrzymuję z ZUS. Dlatego dopiero teraz odwołuje się od decyzji z dnia (...) r. Ubezpieczony nie zgodził się także z tą decyzją, gdyż mimo niestawiennictwa na badanie nadal był niezdolny do pracy do (...) r. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą IV U 238/20. Postanowieniem z dnia 3 lipca 2020 r. Sąd Rejonowy w Toruniu przekazał sprawę do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T..

Sprawa po raz kolejny wpłynęła do Sądu Rejonowego w Toruniu w dniu 23 listopada 2020 r. i została zarejestrowana pod sygnaturą IV U 499/20. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że już wcześniej (w sprawie IV U 99/20) złożył odpowiedź na odwołanie, ale wobec treści postanowienia z dnia 3 lipca 2020 r. składa je ponownie.

W sprawie IV U 99/20 Sąd wyznaczył rozprawę na dzień 23 października 2020 r. Ubezpieczony, mimo prawidłowego wezwania, nie stawił się na rozprawę. Wyrokiem z tego samego dnia odwołanie zostało oddalone. Wyrok uprawomocnił się z dniem 31 października 2020 r.

Okres zasiłkowy upłynął w dniu (...) r.

(za wyjątkiem faktów co do których przywołano dowód z przesłuchania ubezpieczonego, pozostałe fakty były bezstronne).

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny w dużej mierze był bezsporny. Wynikał on głównie z dokumentów zalegających w aktach zasiłkowych (dot. zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego) oraz w aktach sądowych sprawy niniejszej oraz spraw oznaczonych sygnaturami IV U 99/20 i IV U 238/20. Nie było żadnych wątpliwości co do wiarygodności wskazanych dokumentów.

Zeznania ubezpieczonego dotyczyły w większości okoliczności złożenia odwołania od decyzji z dnia 14 stycznia 2020 r., a przede wszystkim od decyzji z dnia 24 stycznia 2020 r., a także w niewielkiej części przyczyn niestawiennictwa na badanie przez lekarza orzecznika ZUS w dniu (...) r. Co do tej ostatniej kwestii wskazać należy, że odwołanie od decyzji z dnia 14 stycznia 2020 r. zostało prawomocnie oddalone wyrokiem z dnia 23 października 2020 r. w sprawie IV U 99/20, a zatem, z uwagi na stan związania wynikający z art. 365 k.p.c., nie podlega ona ponownemu badaniu.

Gdy chodzi zaś o kwestię wniesienia odwołania od decyzji z dnia 24 stycznia 2020 r., to zauważyć należy, iż lektura odwołania zarejestrowanego pod sygnaturą IV U 99/20 rzeczywiście sugerowała, tak jak zresztą przyjął organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, że ubezpieczony składając odwołanie z dnia 5 lutego 2020 r. kontestował tak decyzję z dnia 14 stycznia 2020 r., co uczynił wprost, jak i decyzję z dnia 24 stycznia 2020 r., co z kolei uczynił w uzasadnieniu odwołania. Taki sposób odczytania treści odwołania z dnia 5 lutego 2020 r. zaczął jednak jawić się jako wątpliwy na skutek treści odwołania z dnia 19 czerwca 2020 r. (k. 3-4 akt IV U 238/20), gdzie ubezpieczony wprost wskazał decyzję z dnia 24 stycznia 2020 r. jako tę którą zaskarża, a ponadto, gdzie zaznaczył, że nie wiedział, iż należy wnieść odwołanie od każdej decyzji. Te wątpliwości doprowadziły do tego, że rozpoznając sprawę IV U 99/20 Sąd przyjął, że dotyczy ona wyłącznie odwołania od decyzji z 14 stycznia 2020 r. i tak też została nakierowana sentencja wydanego w dniu 23 października 2020 r. wyroku. Żadna ze stron nie złożyła wniosku o uzupełnienie wyroku w trybie art. 251 k.p.c.

Z zeznań ubezpieczonego złożonych w niniejszej sprawie wynikało jednak, iż jego intencją i wolą było, aby odwołanie z dnia 5 lutego 2020 r. dotyczyło obu decyzji, a więc zarówno decyzji z dnia 14 stycznia, jak i z 24 stycznia 2020 r. Ubezpieczony obie decyzje postrzegał jednolicie, gdyż, w jego rozumieniu, odnosiły się one do sytuacji niestawiennictwa na badanie lekarskie, co oznacza, że poprzez odwołanie z dnia 5 lutego 2020 r. dążył do zbadania wszystkich jej konsekwencji. Ponadto w sposób wiarygodny wyjaśnił, że złożenie kolejnego odwołania wynikało tylko stąd, iż taką poradę uzyskał w ZUS. W tym stanie rzeczy, Sąd ostatecznie przyjął, że w niniejszej sprawie badaniu podlega odwołanie, które już było wniesione w sprawie IV U 99/20, a następnie pismem z dnia 19 czerwca 2020 r. zostało ponowione. Takie ujęcie usuwa również z pola rozważań zagadnienie terminu na wniesienie odwołania, o którym mowa w art. 477⁹ § 1 k.p.c., a także nie wywołuje problemów w kontekście res iudicata. W całości odpowiada ono też stanowisku organu rentowego, które zostało zaprezentowane w sprawie IV U 99/20.

Przechodząc do meritum wskazać należy, iż organ rentowy, określając podstawę prawną zaskarżonej decyzji, przywołał art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2020 r., poz. 870 ze zm.; dalej jako ustawa zasiłkowa). W myśl tego przepisu zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała:

1) nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego;

2) nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego – w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni, lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby.

Oznacza to, że organ rentowy zakłada, iż niezdolność do pracy w okresie od 13 lutego 2020 r. powstała po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego. Założenie to oparte jest na zapatrywaniu, iż w okresie od 8 do (...) r. ubezpieczony nie był niezdolny do pracy, skoro za ten czas nie przysługiwało mu prawo do zasiłku chorobowego.

Zapatrywanie to ma charakter kontrfaktyczny. Z poczynionych ustaleń faktycznych wynikało, że podczas zatrudnienia ubezpieczony stał się niezdolny do pracy z powodu choroby, który to stan utrzymywał się aż do dnia 1 stycznia 2021 r. Nie było więc wątpliwości, że ubezpieczony był niezdolny do pracy także w okresach, których dotyczyły zaskarżone decyzje, a więc od dnia (...) do (...) r. i od (...) do (...) r. Jednocześnie to wynikało z orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z 2 kwietnia 2020 r., a także z wydanej na jego podstawie decyzji z dnia 9 kwietnia 2020 r., na mocy której organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od (...) stycznia do (...) r. Nie miało zatem żadnego oparcia zapatrywanie organu rentowego, iż w okresie od (...) do (...) r. ubezpieczony był zdolny do pracy. W tym czasie ubezpieczony był niewątpliwie niezdolny do pracy, gdyż w innym przypadku wypłata świadczenia rehabilitacyjnego za okres od (...) r. nie miałaby żadnej podstawy prawnej (abstrahując od tego, że jego wypłata została podjęta przed upływem okresu zasiłkowego). Należy przy tym zaznaczyć, że pojęcie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą kształtuje się tak samo na gruncie prawa do zasiłku chorobowego, jak i prawa do świadczenia rehabilitacyjnego (por. art. 6 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy zasiłkowej).

Oznacza to, że w sprawie miał zastosowanie art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej, nie zaś jej art. 7. W myśl tego pierwszego przepisu zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Jeszcze raz trzeba stwierdzić, że ubezpieczony stał się niezdolny do pracy w czasie trwania tytułu ubezpieczenia chorobowego i niezdolność ta utrzymywała się aż do dnia 1 stycznia 2021 r. Stwierdzony prawomocnie brak prawa do zasiłku chorobowego za okres od (...) do (...) r. nic w tym zakresie nie zmieniał, skoro w tym czasie ubezpieczony był niezdolny do pracy. Ubezpieczony miał zatem prawo, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej, do zasiłku chorobowego za okres od dnia (...) r., aż do wyczerpania okresu zasiłkowego, co nastąpiło z dniem (...) r. (art. 8 ustawy zasiłkowej).

Bacząc na zadekretowany w przepisach k.p.c. wymóg zwięzłości uzasadnienia Sąd wskazuje tylko, że zaprezentowany sposób rozumienia art. 6 i 7 ustawy zasiłkowej znajduje odbicie w orzecznictwie sądowym, a także w literaturze. Przywołać w tym zakresie należy motywy postanowienia Sądu Najwyższego z 7 marca 2018 r., III UZP 1/18, LEX nr 2467695 oraz głosę do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2006 r., I UK 42/06 (Monitor Prawa Pracy z 2008 nr 6, s. 327), w której został wyrażony pogląd, że art. 53 ust. 1 ustawy zasiłkowej wyraźnie sytuuje moc dowodową zaświadczeń lekarskich wyłącznie w postępowaniu dotyczącym ustalenia prawa do zasiłków i ich wysokości, a zatem niezdolność do pracy może być dowodzona wszelkimi środkami dowodowymi (w przedmiotowej sprawie dokument prywatny w postaci opinii lekarza orzecznika ZUS z dnia 2 kwietnia 2020 r. i dokument urzędowy w postaci decyzji z dnia 9 kwietnia 2020 r.).

W tym stanie rzecz, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c., a także przywołanych przepisów prawa materialnego, odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie, co prowadziło do zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od (...) do (...) r. W zakresie prawa do zasiłku za okres od (...) do (...) r. odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 8 ustawy zasiłkowej i art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c., albowiem okres ten przypadał po zakończeniu 182-dniowego okresu zasiłkowego.